

三

ที่ทำการ อบต.ไนน้อย
รับที่ 1496
รับที่ 19 พ.ศ. ๖๑

ที่ ชย ๐๑๙๖/๒ ๓๔๕๙

ศป.ปส.อ.เมืองชัยภูมิ

ที่ว่าการอำเภอเมืองชัยภูมิ

ถนนองค์การฯ สาย ๒ ชี ๓๖๐๐๐

၁၇ မီဂုန်လ ၂၅၁၈

เรื่อง การป้องกันเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตอันเนื่องมาจากการใช้ยาเสพติด
เรียน นายกเทศมนตรีฯ บล. ทุกเทศบาล และนายกองครการนรภารส่วนกำนัล หุบกำนัล
สิ่งที่ส่งมาด้วย คำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ที่ ๖/๒๕๖๑

ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๑

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยได้รับแจ้งจากศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดชัยภูมิว่า ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ประธานกรรมการ/ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ได้ลงนามในคำสั่ง ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ที่ ๖/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๑ เรื่อง การป้องกันเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตอันเนื่องมาจากการใช้ยาเสพติด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ป้องกันและลดผลกระทบของผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตอันเนื่องมาจากการใช้ยาเสพติด ซึ่งในปัจจุบันได้ปรากฏ ข่าวสารการก่อเหตุรุนแรงและส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดตาม นโยบายใหม่ภายใต้แนวคิด “ ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย ”

ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอเมืองชัยภูมิ (ศป.ปส.อ.เมืองชัยภูมิ) จึงขอส่งคำสั่งฯ ดังกล่าวมาเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามแนวทางของคำสั่งฯ ต่อไปรายละเอียดปรากฏตามลิสต์ที่ส่งมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ບໍລິສັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

- เพื่อโปรดทราบเกี่ยวกับภารกิจ
 - เพื่อโปรดพิจารณา/สั่งการ
 - เพื่อแจ้งเตือนให้พนักงานทราบ
 - เพื่อแจ้งผู้มาใช้สิ่งของ อบต.โพนทอง
 - เพื่อแจ้งกำมัน, ผู้ใหญ่บ้าน/หมู่บ้าน
 - เพื่อประชาสัมพันธ์ห้องราชการชั่วคราวค่ำคืน
 - ข้อที่ _____

ขอแสดงความนับถือ

(นายเจนเจตน์ เจนนาวิน)

นายอำเภอเมืองชัยภูมิ

នាមពេជ្រាវជ្រាវ

הנתק

(นายเกียรติพงษ์ วงศ์ษา)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพโนห้อง

19 มิ.ย. 2561

ศป.ปส.อ.เมืองชัยภูมิ
โทร. ๐๔๔-๕๗๗๘๘๘

— ອົງກວມປະກາດ

۷۸۲

Cards 1929561

นายอํามพันธ์ ศรีโพธิ์
หัวหน้าสำนักปลัด

นายวัลลภ พิลาสี
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

คำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ
ที่ ๑ /๒๕๖๑

เรื่อง การป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตอันเนื่องมาจากการใช้ยาเสพติด

ตามที่ปรากฏข่าวสารผ่านสื่อมวลชนเกี่ยวกับผลกระทบของปัญหายาเสพติดจากผู้ใช้ยาเสพติด บางรายที่มีอาการทางจิต หวานรำเริง หลงผิด ประสาหหลอน นำไปสู่พฤติกรรมที่ใช้ความรุนแรง มีอาการคุ้มคลั่ง ทำร้ายตนเองทำร้ายบุคคลใกล้ชิด ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนและสังคมเกิดความสูญเสีย ในชีวิตและทรัพย์สินตามมา นั้น

เพื่อให้ผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตจากการใช้ยาเสพติดได้รับการป้องกัน เฝ้าระวัง ก่อนจะเกิดภาวะทางจิต ที่เป็นอันตรายหรือก่อความรุนแรง รวมถึงมีแนวทางในการเชิญเหตุความรุนแรงของผู้ป่วยได้อย่างทันท่วงที เพื่อลดอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับชีวิตของผู้ใช้ยาเสพติด บุคคลใกล้ชิด และบุษรา จึงเห็นควรให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บูรณาการการดำเนินงานร่วมกันภายใต้การกิจกรรมพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ได้มีการประกาศใช้ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ซึ่งบัญญัติขึ้นมาเพื่อ ๑) คุ้มครองสิทธิผู้ป่วยให้ได้รับการบำบัดรักษาตามมาตรฐาน ทางการแพทย์ ๒) คุ้มครองสังคมจากอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากผู้ที่มีความผิดปกติทางจิต

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑.๒ (๒) และข้อ ๓ แห่งคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๔๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่อง ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการ อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ประธานกรรมการ/ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ จึงมีคำสั่งให้กำหนดมาตรการป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาผู้ป่วย ที่มีอาการทางจิตอันเนื่องมาจากการใช้ยาเสพติด โดยมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑. แนวทางการคุ้มครองผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตจากการใช้ยาเสพติด

๑.๑ การบริการคุ้มครองช่วยเหลือ

๑.๑.๑ การเฝ้าระวังและประเมินความเสี่ยงเพื่อให้ความช่วยเหลือ

ผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตจากการใช้ยาเสพติดหรือผู้ป่วยจิตเวชฯ/สารเสพติด หมายถึง ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นผู้เสพผู้ติดยาเสพติดที่มีอาการทางจิตจากโรคแทรกหรือโรคร่วมทางจิตเวชฯ/สารเสพติด ซึ่งในกลุ่มนี้จะมีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง ซึ่งญาติ บุคคลใกล้ชิด ผู้นำชุมชน อาสาสมัครในพื้นที่ เช่น อาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นต้น สามารถที่จะจำแนกความเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายตามเกณฑ์ดังนี้

(๑) มีประวัติทำร้ายตนเองด้วยวิธีรุนแรงมุ่งหวังให้เสียชีวิต

(๒) มีประวัติทำร้ายผู้อื่นด้วยวิธีรุนแรง ก่อเหตุการณ์รุนแรงในชุมชน

(๓) ผู้ป่วยมีอาการหลงผิด มีความคิดทำร้ายผู้อื่นให้ถึงแก่ชีวิตหรือมุ่งร้ายผู้อื่นแบบเฉพาะเจาะจง เช่น ระบุชื่อบุคคลที่จะมุ่งทำร้าย เป็นต้น

๔) เป็นผู้เคย...

๔) เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เพราะกระทำความผิดทางอาญา เช่น ข่มขืน วาณิช ฯลฯ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ถ้ามีข้อใดข้อหนึ่งให้ดีกว่าเป็นผู้ป่วยจิตเวชฯ/สารเสพติด ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง ให้รับบำสั่งสถานพยาบาลเพื่อให้การบริการดูแลช่วยเหลือตามแนวทางที่กรมสุขภาพจัดกำหนด

๓.๒ การนำส่งผู้ที่มีความจำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษา

เมื่อพบผู้ที่มีภาวะอันตรายซึ่งมีความจำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษาให้ญาติ บุคคลใกล้ชิด ผู้พับเห็นพุทธิกรรมดังกล่าว แจ้งให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ดำเนินการ ประสานและส่งต่อผู้ป่วยเข้ารับการบำบัดรักษาให้เป็นไปตามมาตรฐานทางการแพทย์โดยให้แจ้งบุคคลต่อไปนี้

- ๑) เจ้าหน้าที่สถาบันการแพทย์อุகุเดินแห่งชาติ (สพฉ.) หรือสายตัวน ๑๖๖๙
- ๒) พนักงานฝ่ายปกครอง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน
- ๓) พนักงานเจ้าหน้าที่ ได้แก่ บุคลากรทางการแพทย์
- ๔) เจ้าหน้าที่ตำรวจ

โดยผู้ป่วยจิตเวชฯ/สารเสพติด ทุกคนจะได้รับการบำบัดรักษาตามมาตรฐานทางการแพทย์ ที่คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งจะได้รับการปกปิดข้อมูลการเจ็บป่วยและการบำบัดรักษาไว้เป็นความลับ ได้รับการคุ้มครองจากการวิจัย และได้รับการคุ้มครองจากระบบประกันสุขภาพ ประกันสังคม และระบบอื่นๆ อย่างเสมอภาค

๓.๒ แนวทางการเชิญเหตุความรุนแรงของผู้ป่วยที่มีอาการทางจิต

ในกรณีที่พบว่า ผู้ป่วยไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ เช่น มีอาการกระวนกระวาย อุญไม่นิ่ง มีพฤติกรรมก้าวร้าวทางกิริยาหรือวาจา มีพฤติกรรมพยาຍານทำร้ายตนของหรือผู้อื่น หรือจะทำลายสิ่งของ รวมถึงมีอาชญากรรม ให้ดำเนินการและช่วยเหลือ ดังนี้

- ๑) ให้ครอบครัว ผู้พับเห็นเหตุการณ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชน โทรแจ้งสถาบัน การแพทย์อุกเดินแห่งชาติ (สพฉ.) หรือสายตัวน ๑๖๖๙ ซึ่งสามารถเบิกต่องรับการดำเนินงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง
- ๒) เจ้าหน้าที่จากสถาบันการแพทย์อุกเดินแห่งชาติ (สพฉ.) ดำเนินการสอบถามอาการและประเมิน ผู้ป่วยออกเป็น๔ ระดับ ได้แก่ ผู้ป่วยที่หัวไป ผู้ป่วยอุกเดินไม่รุนแรง ผู้ป่วยอุกเดินเร่งด่วน ผู้ป่วยอุกเดินวิกฤต เพื่อกำหนด แนวทางในการดำเนินการและประสานไปยังศูนย์สังการ สพฉ. ซึ่งมีครอบครุณ ๘๐ แห่งทั่วประเทศ เพื่อเข้ารับสั่งเหตุ
- ๓) ศูนย์สั่งการ สพฉ. ประสานหน่วยรักษาพยาบาล รวมถึงทีมอุกเดินและทีมจิตเวชของโรงพยาบาลในพื้นที่
- ๔) ในกรณีที่เป็นผู้ป่วยอุกเดินเร่งด่วนและผู้ป่วยอุกเดินวิกฤต ซึ่งจะมีพฤติกรรมพยาຍາนทำร้าย ตนของหรือผู้อื่น มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง หรือมีอาชญากรรม ให้ประสานเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าร่วมในการระจับเหตุ
- ๕) นำผู้ป่วยฯ เข้ารับการบำบัดรักษาที่สถานพยาบาลของรัฐ โดยให้ดำเนินการบำบัดรักษา อาการทางกายและทางจิตเป็นลำดับแรก ก่อนให้การบำบัดฟื้นฟู จากการการติดยาเสพติด
- ๖) เมื่อผู้ป่วยฯ ทุเลาจากอาการและสามารถกลับบ้านได้ ให้ประสานสำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หรือเทศบาล เพื่อร่วมกันดำเนินการ ให้การช่วยเหลือ รวมถึงส่งต่อให้โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) หรือหน่วยบริการ สาธารณสุขในพื้นที่ ดำเนินการติดตามดูแลอย่างต่อเนื่องในชุมชนเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับยาหรือการดูแลพุทธิกรรม ที่เหมาะสมต่อไป

๒. สัญญาณเตือนการก่อความรุนแรง (กรมสุขภาพจิต ๒๕๖๑)

- ๑) ขัดขวางหรือริดตัวเองเป็นรอยแผล
- ๒) ส่งเสียงดังหรือตะโกนค่าผู้อื่นด้วยคำหยาบคายรุนแรง

- ๓) ข่มขู่จะทำร้ายผู้อื่น
- ๔) ทำร้ายผู้อื่นจนได้รับบาดเจ็บ
- ๕) พกพาหรือสะสมอาวุธโดยไม่สมเหตุสมผล
- ๖) รื้อหรือขวางป่าข้าวของกระจัดกระจาด
- ๗) ทำลายสิ่งของจนแตกหัก

๓. การดำเนินการแก้ไขปัญหาผู้ป่วยที่ก่อความรุนแรงจากการใช้ยาเสพติด

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วย ให้ความสำคัญ และแจ้งหน่วยงานในสังกัดให้การสนับสนุน การดำเนินงานป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหา ตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ โดยมอบหมายให้

(๑) เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือผู้นำชุมชน อาทิ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรืออาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน ให้ความรู้ในการดูแลและเฝ้าสังเกตพฤติกรรมของผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตจากการใช้ยาเสพติด หรือผู้ป่วยจิตเวชยานสารเสพติด เพื่อสร้างความเข้าใจ และให้แนวทางในการเฝ้าระวัง สังเกตอาการเดือน อาการกำเริบ การให้ความช่วยเหลือ และประสานส่งต่อเพื่อเข้ารับบริการทางการแพทย์

(๒) เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (พ.ส.ต.) ดำเนินการติดตามดูแล เฝ้าระวัง ประเมินอาการเดือนและประเมินระดับความรุนแรง ตามแบบประเมินของกรมสุขภาพจิต ให้การดูแลรักษาเบื้องต้น ตามระดับพุทธิกรรมก้าววัวรัวรุนแรง ศูนย์ติดตามผู้ป่วยให้ได้ยาอย่างต่อเนื่อง ประสานปรึกษาแพทย์ หรือส่งต่องรรน ที่มีปัญหา และประสานงานบุคลากรในโรงพยาบาลชุมชนต่อไป

(๓) ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์รุนแรง ให้แกนนำ ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติ สุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ดำเนินการแจ้งเหตุไปยังสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพช.) หรือสายด่วน ๑๖๖๙ หรือประสานงานเจ้าหน้าที่สำรวจในพื้นที่ในการนำส่งผู้ป่วยเข้ารับการบำบัดรักษา

(๔) เจ้าหน้าที่สำรวจสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพช.) ในการเข้ารับสัมภาษณ์ รวมถึงควบคุมสถานการณ์และความปลอดภัยและร่วมเจรจาต่อรอง

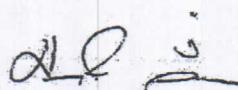
(๕) เจ้าหน้าที่รักษาพยาบาลให้การสนับสนุนการดำเนินงาน โดยมีหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าหนังงาน ในการรับสัมภาษณ์ เป็นผู้ช่วยเจ้าหนังงานในการควบคุมสถานการณ์ในที่เกิดเหตุและช่วยนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาล

(๖) เทศบาลและองค์กรบริหารส่วนทابลสนับสนุนงบประมาณ บุคลากร ยานพาหนะ และสวัสดิการทั่วไป ในการดำเนินงาน

(๗) การติดตามหลังการบำบัดรักษาเมื่ออาการผู้ป่วยทุเลาลง ติดตามโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร่วมกับศูนย์เพื่อประสานการดูแลผ่านการบำบัดพื้นฟูสำหรับหรือเขต เพื่อติดตามผลการรักษา

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑

พลอากาศเอก
(ประจิน จันคง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
ประธานกรรมการ/ผู้อำนวยการ
ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ